

Jaarstukken 2024

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het eigen netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. Zo kunnen inwoners zich goed ontwikkelen met als doel dat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen zijn. We streven er naar dat Purmerenders in staat zijn zo lang mogelijk in de thuisomgeving te functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituaties. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Zo werken we samen met partners en inwoners aan een inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. De uitvoerders, zowel vanuit de gemeentelijke loketten als vanuit maatschappelijke organisaties, zoeken elkaar steeds vaker op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner. Dit is geheel in lijn met de koers waar we voor staan en die we de komende jaren samen met onze partners verder gaan ontwikkelen. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft. We zorgen ervoor dat we kunnen handelen vanuit deze manier van werken. De komende jaren staat de koers centraal, en onze acties zijn gericht op het verder vormgeven hiervan. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op. Om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, maar vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van mogelijke verschillen per gemeente.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Welzijnswerk

Met het welzijnswerk proberen we het welzijn van onze inwoners te bevorderen en complexe situaties, bijvoorbeeld situaties waarbij sprake is van meerdere problemen zoals financieel, opvoeding of sociale problematiek, te voorkomen. De Purmerendse samenleving groeit en uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer van de mensen in de samenleving verwacht, denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. Het welzijnswerk helpt hierbij: zij staan dichtbij onze inwoners (van jong tot oud), ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- De werkwijze 'Werken in Wijken' (WiW) is in een aantal wijken gestart, zoals in de Purmer en Overwhere. Het op wijkniveau samenbrengen van verschillende disciplines van de gemeente met werkers in de wijk zorgt voor sneller handelen richting inwoners.
- Het welzijnswerk beweegt mee met de vraag en behoefte in de wijk en is daarbij afhankelijk van verschillende ontwikkelingen. Dit zorgt ervoor dat we voortdurend in gesprek zijn over de juiste manier van organiseren. In 2024 werd de samenwerking van verschillende organisaties bekrachtigd in Buurthuis Heel Europa. Daarnaast zijn de activiteiten van buurtpunt Sporting de Gors door sloop van Lisdoddestraat 40 verhuisd naar o.a. Buurtpunt de Vaart, Wijkcentrum de Inval en Wijkplein where. Het sociaal wijkteam Purmer is verhuisd naar een ander pand op het Gildeplein. Ook waren de welzijnswerkers betrokken bij de brand in de Maasstraat en de nasleep ervan.
- In het najaar is de pilot Waakvlam geëvalueerd en hebben we geconcludeerd dat het wijkgerichte werken ervoor zorgt dat er steeds sneller en beter zicht is op inwoners en hun situatie. De komende jaren wordt de pilot daarom afgebouwd en geborgd in het wijkgericht werken.
- De pilot rondom jongerencentrum Kenjedia is geëvalueerd met verschillende belanghebbenden. Het nieuwe jongerencentrum in de Wheermolen is eind 2023 geopend voor kinderen en jongeren om elkaar te ontmoeten. Doordat de jongeren in beeld zijn bij de jongerenwerkers, is ook het contact met thuis en school snel gelegd. De evaluatie is overwegend positief, dus de komende periode wordt bekeken of Kenjedia een structurele plek kan krijgen.
- Afgelopen winter hebben AOP, Reakt en Clup gezamenlijk gezorgd voor warme maaltijden voor dak- en thuislozen en voor kwetsbare inwoners, dankzij de soepbus. Gedurende de koude wintermaanden werden er 3 avonden per week ongeveer 40 warme maaltijden verstrekt. Op deze avonden zijn ook gesprekken gevoerd waaruit vervolghulpvragen zijn voortgekomen.
- Nu duidelijk is dat het wijkcentrum De Inval niet wordt gesloopt voor de herontwikkeling van het Karekietpark, is een meerjarenonderhoudsplan gemaakt om achterstallig onderhoud in te halen.
- Clup en Cultuurhuis Wherelant zijn in het najaar gezamenlijk de projecten 'Thuis in Buurthuis' en 'Kunstkracht' gestart. Het gaat om community art: bewoners gaan onder leiding van een professionele artiest een gezamenlijk kunstwerk maken voor de wand van buurthuis Triton en een expositie in De Inval. Het project heeft als doel ontmoeting en betrokkenheid tussen wijkbewoners te stimuleren, talenten te ontwikkelen en hiermee de mentale gezondheid en sociale basis te vergroten.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving, het brengt de Purmerenders samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor vele maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers is een grote uitdaging waarin we zoveel als mogelijk gezamenlijk optrekken. We zien een trend van de steeds ouder wordende vrijwilliger en het tekort aan nieuwe aanwas van (jongere) vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen zien we de behoefte aan meer vrijwilligers.

- Dankzij een subsidie van de Provincie Noord-Holland is de nieuwe interactieve website voor het vrijwilligerspunt (vrijwilligerspunt.nu) gelanceerd. Organisaties, clubs en verenigingen kunnen hun vrijwilligersvacatures én burenhulpvragen nu zelf plaatsen en beheren. Inwoners kunnen hierop reageren, wat zorgt voor waardevolle matches. Dit platform vormt een belangrijke aanvulling op het fysieke werk in de wijken en biedt een laagdrempelige manier om vrijwilligerswerk voor iedereen toegankelijk te maken. Een verbetering ten opzichte van

de oude website is dat het nieuwe platform, naast vrijwilligersvacatures, ook ruimte biedt voor burenhulpvragen.

- Een werkgroep van vrijwilligersorganisaties hield zich afgelopen jaar bezig met de voorbereiding en implementatie van de nieuwe website en diverse acties voor het vinden en binden van vrijwilligers. Clup Welzijn neemt hierin de trekkersrol.
- In 2024 is een pilot onder sportverenigingen gestart met de applicatie Taakie, een digitaal hulpmiddel om vrijwillige inzet onder leden te activeren en te organiseren.
- Met het programma Set Your Life Goals, een samenwerking van Spurd met partners zoals Werkom, zijn in 2024 diverse jongeren in een sociaal kwetsbare positie bereikt en een deel ervan doorgestroomd naar vrijwilligerswerk of betaald werk.

Wmo en mantelzorg

Met de ingekochte hulpmiddelen en dienstverlening zijn inwoners goed ondersteund in het langer thuis kunnen blijven wonen en hun zelfredzaamheid. De ondersteuning sluit aan bij de behoefte van onze inwoners. Mantelzorgers worden ondersteund.

- Contractmanagement Wmo is beter aangesloten op het proces van kwaliteitstoetsing in de Wmo om opvolging van de aanbevelingen vorm te geven en de kwaliteit beter te borgen.
- Samen met de regiogemeenten, Zilveren Kruis, zorg- en welzijnspartijen, inwoners en cliënten hebben wij een regiobeeld en een regioplan opgesteld omtrent het Integraal Zorgakkoord (IZA). In 2024 zijn de punten uit het regioplan verder uitgewerkt en heeft de organisatiestructuur vorm gekregen. SPUK IZA 2024 is grotendeels besteed aan projecten in het sociaal domein. Het doel is om de zorg voor onze inwoners goed en toegankelijk te houden.
- Het abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen is geïndexeerd per 1 januari 2024. De hoogte van het tarief sluit beter aan op de steeds duurder wordende zorg en houdt ondersteuning voor de meest kwetsbaren betaalbaar en toegankelijk.
- Het aanbod mantelzorgondersteuning wordt blijvend geoptimaliseerd. Samenwerking op het gebied van mantelzorg tussen de verschillende organisaties in het sociaal domein heeft de aandacht door onder andere het aanbieden van training hiervoor. We zorgen ervoor dat de mantelzorger de weg naar ondersteuning kan vinden en geven mogelijkheden op maat.
- Maatschappelijke organisaties die mantelzorgondersteuning bieden werken op regionaal niveau samen in het Project Samen Sterk. Het project is gericht op mantelzorgers die zorgen voor een naaste met dementie en biedt daarbij passende mantelzorgondersteuning.

Ouderen

Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben en hebben de mogelijkheid te verhuizen naar een woning die bij hun levensfase past. Zorg kan ondersteund worden door de gunstige ligging van de locatie en slimme aanpassingen in huis.

- In de woonzorgvisie neemt ouderenhuisvesting een belangrijke plaats in en ook de daarbij benodigde maatschappelijke voorzieningen.
- Wij blijven in structureel overleg met zorgaanbieders over mogelijkheden om extramurale zorg en ondersteuning af te stemmen op de individuele situatie van ouderen. Door de zorg te ondersteunen met slimme technologie (e-health) kan die worden ontlast.
- De activiteiten van de Slimotheek (voorlichting en uitleen van slimme technologie) zijn in 2024 tijdelijk opgeschort, omdat het aanbod in de bibliotheek onvoldoende aansloot. In 2025 wordt gestart met het organiseren van het aanbod van de Slimotheek aan huis en op evenementen.

- In 2024 zijn de laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten voor ouderen uitgebreid. Vanwege het succes van de eerste locatie Breinfit is een tweede locatie gestart. Breinfit is bedoeld voor inwoners met (lichte) geheugenproblematiek, om door middel van spel en beweging actief invloed uit te oefenen op het geheugen.
- De intensivering van de huisbezoeken aan Purmerendse ouderen is in 2024 nog niet gerealiseerd, maar staat gepland voor 2025.
- We nemen actief deel aan het programma G'oud in Zaanstreek-Waterland voor zorg en ondersteuning op de juiste plek. In 2024 is op 2 dagbestedingslocaties gestart met de pilot Sociale Benadering Dementie. Sociale benadering betekent tijd nemen voor contact en ontmoeting met de mens achter de ziekte, in plaats van te werken met (ziektegerichte) actielijsten. Het gaat om een open houding en vertrouwen, in plaats van reageren op risico's. Het doel is om het sociale netwerk van mensen te versterken en met elkaar te zorgen voor borging van zorg en ondersteuning in de thuisomgeving.
- Vanuit het GALA-programma Valpreventie zijn in 2024 de eerste erkende valpreventieve beweeginterventies gestart. Vanaf 2025 wordt dit aanbod per wijk opgeschaald.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten, dicht bij de inwoners, bevordert een inclusieve samenleving. Cliënten worden zoveel en zolang mogelijk thuis of in de wijk ondersteund, zodat we eerder kunnen signaleren en passende hulp bieden.

- We hebben gewerkt aan het verstevigen van de netwerksamenwerking in de aanpak rondom mensen met onbegrepen gedrag. Denk aan het gezamenlijk deelnemen aan overlegstructuren door zorg- en veiligheidspartners. Ook zijn zij onderdeel geworden van de agendacommissie.
- We hebben de ontmoeting van verschillende professionals in wijken en buurten gestimuleerd voor een fijnmazig zorg- en welzijnsnetwerk. Voorbeeld hiervan is te vinden in de herinrichting van het Buurthuis Heel Europa in de Weidevenne. Hier is voor alle wijkpartners een plek om hun administratie te doen, gesprekken met buurtbewoners te houden en bijeenkomsten te organiseren met verschillende partijen. Daarnaast hebben we het preventieve netwerk met GGZ-kennis in de wijk verrijkt.
- Op basis van het advies van de commissie Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' hebben we het ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners verder ontwikkeld. Met het oog op de transformatie en decentralisatie van beschermd wonen, wordt er gezocht naar alternatieve woonvormen. We hebben het aanbod Beschermd verblijf en Beschermd Thuis aangepast om deze verandering te ondersteunen. Het 'beschermd thuis' aanbod is gericht op het principe dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving blijven wonen, om daarmee de noodzaak op intramurale zorg te voorkomen. Daarnaast richten we ons op het bevorderen van succesvolle uitstroom naar een passende woonplek.
- Er is een locatie aangewezen om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden. Deze locatie wordt op het moment verder uitgewerkt.
- We hebben gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking met huisartsen en de verwijzstructuren van de huisartsenzorg naar het sociaal domein. Dit doen we onder andere door het aanbieden van (intensieve) begeleiding voor inwoners die op de wachtlijst staan voor beschermd wonen of behandeling binnen de GGZ (basis en specialistisch). Daarnaast is in samenwerking met het zorgkantoor het verkennend gesprek niet opgenomen in het basispakket van de zorgverzekering. Bij twijfel over de aanpak van psychische klachten kan de huisarts met een verkennend gesprek vroegtijdig de hulp inroepen van experts uit de geestelijke

gezondheidszorg (GGZ) en het sociaal domein. We verwachten dat cliënten zo eerder op de juiste plek geholpen worden en dat de wachtlijsten in de GGZ verminderen.

- We zien dat het aantal dak- en thuislozen in de regio toeneemt en hiermee ook de druk op de maatschappelijke opvang en de nachtopvang. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om het aantal beschikbare plekken uit te breiden. De voorgenomen uitbreiding betreft opties voor de korte termijn, terwijl structurele opties voor de langere termijn verder worden onderzocht.

Armoede en schulden

Bestaanszekerheid is het fundament voor een inclusieve samenleving. Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder (problematische) schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- De ontwikkelrichtingen en de verruiming van een aantal regelingen, zoals aangegeven in 'Herijking armoedebeleid najaar 2023, zijn doorgevoerd.
- In 2024 hebben wij uitvoerig onderzoek gedaan naar de invoering van een stadspas en de raad hierover geïnformeerd, zodat we deze pas in 2025 kunnen invoeren.
- Het Jeugdfonds Sport en Cultuur is geëvalueerd en naar aanleiding hiervan is besloten om de uitvoering van de sport -en cultuurregeling met ingang van 1 januari 2025 zelf uit te voeren. Op deze wijze kunnen we de uitvoering van de regeling integraal toepassen, waarbij maatwerk leidend is.
- Met ingang van 1 januari 2024 is de individuele inkomenstoelage verruimd. Inwoners die tot de doelgroep behoren, komen nu na 3 jaar in plaats van 5 jaar in aanmerking voor de toeslag. Het aantal verstrekkingen is met 17% gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.
- Wij zijn in 2024 een samenwerking aangegaan met het Armoedefonds. Hierdoor kunnen we in totaal 15 menstruatie-uitgiftepunten realiseren, waarvan er in 2024 al 4 zijn gerealiseerd.
- In 2024 is de 'slim met energie-aanpak' afgerond. In totaal zijn bijna 2700 bestellingen gedaan voor energiebesparende producten. Hierover is advies gegeven door energiecoaches.
- Sinds 2024 bieden we extra subsidie voor het isoleren van koopwoningen met een slecht energielabel voor inwoners met een laag inkomen. Ongeveer 25% van de woningeigenaren die hiervoor in aanmerking komt heeft al gereageerd.
- Inwoners met een laag inkomen die in bezit zijn van een koopwoning met een slecht energielabel, kunnen een warmtescan laten uitvoeren. Hiermee brengen we in beeld wat de bespaarkansen zijn als de woning beter wordt geïsoleerd.
- In 2024 zijn 10 bijeenkomsten in verschillende wijken en buurten georganiseerd waar inwoners werden geïnformeerd over energieprijzen en contractvoorwaarden. In vervolg hierop bieden we ondersteuning op maat aan inwoners die hier behoefte aan hebben. Deze aanpak wordt in 2025 vervolgd.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. We kijken hoe we verschillende mensen beter en effectiever kunnen ondersteunen.

- Het aantal uitkeringen (participatiewet) in 2024 is 1.525, een stijging van 3% ten opzichte van het jaar daarvoor. Het bestand bestaat voor 14% uit jongeren van 18 tot en met 26 jaar. De stijging van het aantal uitkeringen wordt in hoofdzaak veroorzaakt door instroom van deze jongeren (verantwoordelijk voor 2% van de totale stijging). Dit wordt verklaard doordat jongeren vaak geen vast contract hebben en het eerst worden ontslagen bij economische tegenslag. Zij hebben

daarbij vaak onvoldoende rechten opgebouwd voor WW. Bovendien is de toegang tot de Wajong voor jongeren sinds 2015 beperkt en zijn meer jongeren met een arbeidsbeperking aangewezen op de bijstand.

- Purmerend heeft in 2024 voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders. De taakstelling was lager dan in 2023, waardoor minder geld is uitgegeven aan bijzondere bijstand voor woninginrichting.
- Op basis van de regeling "opvang ontheemden Oekraïne" wordt aan de opgevangen Oekraïners leefgeld verstrekt. Over de maand december 2024 ontvingen 162 Oekraïense huishoudens (= 211 personen) leefgeld.
- Oekraïense ontheemden in Purmerend moeten vanaf oktober 2024 voor de basisvoorzieningen (gas, water en elektra) een eigen bijdrage betalen als het inkomen meer bedraagt dan het buiten beschouwing te laten inkomen (is afhankelijk van de gezinssamenstelling).
- Werkom is in samenwerking met Purmerend en Zaanstad aan de slag gegaan met de uitvoering van de strategische agenda die eind 2023 werd vastgesteld. Hierin is stapsgewijs aan de doorontwikkeling van Werkom naar een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf gewerkt. In 2024 zijn onder andere de interne werkleertrajecten bij de verschillende werksoorten geoptimaliseerd om voor kandidaten een passende aansluiting op de arbeidsmarkt te realiseren.
- De pilots ontwikkelbanen en verlengde werkleertrajecten zijn in 2024 doorgezet.
- In 2024 hebben we de wijzigingen uit het wetsvoorstel Uitvoeren Breed Offensief verder uitgewerkt. Dit is regionaal op ambtelijk niveau met lokale uitvoerende partijen en partners in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland afgestemd. Deze wijzigingen zijn in de re-integratieverordening opgenomen, zodat we na vaststelling kunnen overgaan tot implementatie.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk geholpen met integreren door voor iedereen een plan op maat te maken.

- In 2024 zijn de onderdelen Participatieverklaringstraject (PVT) en Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) voor inburgeraars aanbesteed. De aanbesteding is gegund aan NewBees, die de komende 2 jaar inburgeraars in Purmerend bekend gaan maken met de normen en waarden in Nederland, evenals met het verkennen van de arbeidsmarkt.
- Er zijn stappen gezet om de samenwerking tussen verschillende organisaties rondom inburgeraarstrajecten beter af te stemmen. Samen met de Waterlandse gemeenten zijn we gestart met een ketenoverleg inburgering. Dit overleg heeft als doel een integrale samenwerking tussen alle betrokken organisaties te bevorderen en een aansluitend inburgeringsaanbod te waarborgen, waarbij de inburgeraar centraal staat.
- Voor het creëren van praktijkplekken voor inburgeraars in de B1 en Z-route (zelfredzaamheidsroute) is een pilot met NewBees gestart.
- Om inburgeraars te helpen mee te doen in de samenleving, waren we in gesprek met NewBees en Spurd over het aanbieden van fietslessen, zodat we begin 2025 hiermee kunnen starten.

Jeugd

Het is belangrijk dat gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning ontvangen. Door vanuit vroegsignalering meer te richten op lichte vormen van hulp en ondersteuning voorkomen we onnodige inzet van specialistische jeugdhulp. Een betere samenwerking zorgt ervoor dat inwoners effectiever geholpen worden.

- In het najaar is een inventarisatie gedaan onder huisartspraktijken zonder praktijkondersteuner Jeugd (POH). Eén praktijk besloot gebruik te maken van de subsidieregeling voor ondersteuning op het gebied van psychische jeugdproblematiek in de eerstelijnszorg. Momenteel maken 2 huisartspraktijken in Purmerend nog geen gebruik van deze regeling.
- De jeugdnota 'Samen leven' richt zich op zelf- en samenredzaamheid en dat begint vaak bij het hebben van een eigen netwerk. Dat moet de eerste vraag zijn voordat hulp wordt ingeschakeld. Stichtingen zoals Eigen Plan en Eigen Kracht helpen bij het activeren of opzetten van een eigen netwerk en worden daarom extra ingezet bij casuïstiek.
- Sinds begin 2024 zijn we regionaal in gesprek over een actualisatie van de opdracht aan het Vroegtijdig Onderkenningsteam (VTO). Het gaat om een multidisciplinair overleg tussen verschillende professionals rondom de allerjongste kinderen, waarbij twijfel is over het gedrag en welk onderwijs daarbij past. Eén van de nieuwe afspraken is dat ouders bij het overleg aanwezig zijn en dat levert goede inzichten op.
- We werken aan de doorontwikkeling van stevige, lokale teams voor kinderen, jongeren en gezinnen. Dit is een actie uit de Hervormingsagenda waarbij we worden ondersteund door de VNG.
- In het voorjaar 2024 is het uitvoeringsplan kostenoverschrijding jeugdzorg opgesteld, maar de taakstelling werd niet gehaald. Als gevolg hiervan is een uitvoeringsplan voor urgente vragen in de jeugdzorg opgesteld, met als doel om te besparen op de jeugdzorgbudgetten en de kwaliteit van de jeugdzorg te verbeteren. We zetten in op een versnellingsteam om uithuisplaatsingen te verminderen, het aantrekken van expertise op de Wet langdurige zorg, het structureel borgen van preventieve jeugdbescherming en het verhogen van beleidscapaciteit.
- In 2024 hebben we een dashboard ontwikkeld om beter inzicht te krijgen in interne jeugdzorgdata. Nauwkeurige cijfers geven inzicht in budgetten en effecten, waardoor we gericht kunnen sturen en focus kunnen aanbrengen binnen preventieve en specialistische inzet.
- Vanwege personeelstekort in beleidscapaciteit, zoals omschreven in de memo 'Formatie uitvoering urgente vragen jeugdzorg' (16 januari 2025), zijn enkele ambities in 2024 niet volledig gerealiseerd. Deze nemen we mee in de uitvoering en plannen voor 2025, zoals het trainen van professionals op het gebied van complexe scheidingen.
- In 2023 is het proces rondom persoonsgebonden budget (PGB) aangescherpt. We zien het effect hiervan in 2024 terug, want het aantal PBG-aanvragen is afgenomen.
- Als onderdeel van 'Thuis van Noordje' zijn in 2024 regionale werkgroepen gestart voor kleinschalig wonen en intensief, ambulante hulpverlening om uithuisplaatsing te voorkomen.
- We hebben in 2024 weer deelgenomen aan de landelijke pleegzorgcampagne. Om meer pleegouders te werven, hebben de organisaties een folder ontwikkeld die op verschillende plekken in de regio te vinden is.
- We zijn in Zaanstreek-Waterland gestart met de proeftuin, in het kader van het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming. Vooralsnog start deze alleen in de gemeenten Zaanstad en Waterland. In 2025 wordt duidelijk wanneer andere regiogemeenten aanhaken op de proeftuin. De werkwijze van team Preventieve Jeugdbescherming wordt hier als benchmark in meegenomen.

Onderwijs

Kinderen krijgen optimale ontwikkelkansen en groeien veilig op. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende leerlijn. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer kinderen extra hulp nodig hebben.

- Docenten in het primair onderwijs hebben de training en vervolgtraining Rots en Water gevolgd. Hierdoor kunnen zij elementen uit de sociale vaardigheidsmethode toepassen tijdens de (gym)lessen. Dit draagt bij aan het vergroten van de sociale en emotionele competenties van kinderen.
- In samenwerking met NKT, P3 en de Purmaryn hebben 19 scholen (28 klassen) hun eindmusical opgevoerd in de Purmaryn en P3. De musical De nagellak van meester Jak was door het NKT geschreven voor en over Purmerend, waarbij een gratis bezoek aan het Purmerends Museum mogelijk was.
- In het leerlingenvervoer wordt ingezet op zelfredzaamheid door ouders en kinderen te stimuleren zoveel mogelijk zelfstandig naar school te gaan. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het inzetten van OV-coaches. Ook wordt er binnen de afstandsgrens van 6 kilometer van de woning naar school, gewerkt met opstapplekken om het vervoer zo efficiënt mogelijk in te richten en ouders meer in contact met elkaar te laten komen.
- In mei is opnieuw een regionaal netwerkmoment georganiseerd met pedagogisch medewerkers van de kinderopvang, intern begeleiders (IB'ers) van de kleuterklassen en het CJG om te praten over een doorgaande leerlijn en schoolrijpheid.
- De pilot waarbij jongekindspecialisten van de Prinsenstichting gedragsproblematiek op reguliere peuteropvang ondersteunen, is regionaal bekrachtigd in een addendum op de raamovereenkomst specialistische jeugdzorg. Deze inzet zorgt ervoor dat kinderen op de juiste plek in het onderwijs doorstromen.
- De pilot rondom de voorschools maatschappelijk werker (VSMW) die in mei 2023 is gestart, is in het najaar geëvalueerd met het CJG. De VSMW heeft als doel om een betere verbinding te maken tussen gezin, buurt en onderwijs (in dit geval de voorscholen), aanvullend op de jeugdverpleegkundigen. Uit de evaluatie blijkt de meerwaarde van de VSMW als het gaat om thema's als schoolrijp en onderstimulering.
- In 2024 het onderwijszorgarrangement Buiten Gewoon Leren jonge kind (BGL jonge kind) voorbereid. Dit arrangement is bedoeld voor kinderen van 7 tot 11 jaar die om verschillende complexe redenen niet naar school durven, kunnen, mogen of willen en waarvoor nu geen passend onderwijs beschikbaar is. Het is een samensmelting van onderwijs, zorg en dagbesteding in een groene omgeving, met als doel het kind weer tot zijn recht te laten komen in een vorm van onderwijs. Er zijn concrete werkafspraken gemaakt om in 2025 de eerste groep te starten.
- Het regionale convenant Veilige School is op 13 september 2024 ondertekend. Hieruit is de Purmerendse VIOS-aanpak (Veilig in en om de school) voortgekomen, een aanpak waarin scholen, het samenwerkingsverband VO, Clup Welzijn, de politie en de gemeente, samenwerken aan een veilige schoolomgeving. De aanpak berust op een aantal pijlers: versterking van de regionale samenwerking, kennisontwikkeling voor ouders, jongeren en professionals en effectieve hulpverlening. In 2024 hebben we kennisbijeenkomsten georganiseerd voor ouders over online gezond en veilig opgroeien, trainingen voor onderwijsprofessionals om signalen van jeugdcriminaliteit te herkennen en te voorkomen en de samenwerking opgezet tussen handhavers en het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.
- De voorbereidingen zijn getroffen voor een nieuwe locatie voor nieuwkomersonderwijs aan de Gorslaan, bedoeld voor kinderen van 10 tot 17 jaar. Dit wordt een combinatie van basis- en voortgezetonderwijs, om de druk op te vangen die we het afgelopen jaar hebben ervaren. Afhankelijk van de instroom is het plan om ongeveer 6 klassen in te richten voor zo'n 90 leerlingen.

Sport

Sporten verbindt, is leuk en gezond. Sportverenigingen en ondernemende sportaanbieders hebben een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We hebben hen geholpen bij het leggen van verbindingen om zo meer mensen te stimuleren om te bewegen en te sporten. Dit zorgt voor vreugde en een gezondere levensstijl.

- We hebben de Sportvisie en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgevoerd via de programma's Sportakkoord en Brede Regeling Combinatiefunctionarissen. Aanvullend zijn sport- en beweegactiviteiten opgenomen in verschillende andere programma's binnen GALA.
- Door de Nota Omgevingskwaliteit aan te passen hebben sportclubs de mogelijkheid gekregen om sponsoruitingen vanaf de sportaccommodaties naar de omgeving te richten, waardoor zij meer mogelijkheden hebben om inkomsten te werven.
- We hebben verenigingen ondersteund in hun ontwikkeling naar vereniging 2.0 door het integreren van multi-sporttoepassingen, zoals virtual reality en augmented reality, en met de ondersteuning van Spurd.
- Door in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen, zoals onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg, is de doorverwijzing naar sportaanbieders versterkt. Daarbij is gezorgd voor meerdere verbindingen met (kwetsbare) doelgroepen en activering tot sport en bewegen.
- Vitale sportaanbieders (zowel commercieel als niet-commercieel) hebben, dankzij de inzet van het sportakkoord en een goede samenwerking, de verbinding kunnen leggen met maatschappelijke projecten.
- Er zijn voorbereidingen gedaan voor de nieuwe sporthal de Karekiet en een tijdelijke sporthal bij VPV Purmersteijn. Hierdoor sluiten wij beter aan op de capaciteitswens voor binnensporten en beweegonderwijs.
- De uitbreiding van het Leeghwaterbad met een hybride zwembad is vastgesteld.
- We hebben ingezet op esports en gaming om samen met de ondernemende sportaanbieders en sportverenigingen de maatschappelijke verbinding met jeugd en jongvolwassenen te versterken, en de digitale en niet-digitale sportwerelden met elkaar te verbinden.
- We hebben samen met Spurd en de Sportraad 3 huldigingen georganiseerd om topsporters te eren en te waarderen.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Ook zorgt het voor verbinding en het vergroot de gemeenschapszin. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze gemeente.

- In 2024 is een cultuurvisie met bijbehorende uitvoeringsagenda opgesteld (vastgesteld: januari 2025) in nauwe samenwerking met de culturele partners en overige betrokken (maatschappelijke) partners. Hierdoor ligt er een breed gedragen visie met een concreet actieplan voor de komende jaren, zodat we richting kunnen geven aan kunst en cultuur in onze gemeente.
- We hebben ingezet op het vergroten van de bekendheid van het cultureel aanbod, onder andere door de verbinding met de beleidsterreinen economie en toerisme te versterken. Cultuur heeft een prominente plek in de nieuwe toerisme- en recreatievisie. Ook zijn culturele partners gestimuleerd om culturele activiteiten op te nemen in de UITagenda van Laag Holland, zodat het cultureel aanbod beter vindbaar is voor inwoners en bezoekers.

- We zijn met culturele partners in gesprek gebleven over de toekomstbestendigheid van het culturele veld, zodat blijvend wordt gewerkt aan een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod. De risico's en kansen zijn meegenomen in de cultuurvisie en bijbehorende acties voor de komende 4 jaar.
- We hebben ingezet op het behoud van vrijwilligers en het aantrekken van nieuwe vrijwilligers. De samenwerking met NewBees om inburgeraars te koppelen aan culturele organisaties, is hier een voorbeeld van. Daarnaast hebben meerdere culturele partners vrijwilligers geworven via de vrijwilligerswebsite van Purmerend.
- Ook in 2024 is ingezet op de versterking van het onderwijs met sport- en cultuurlessen, zodat alle kinderen kennis maken met verschillende vormen van kunst en cultuur. Meerdere culturele partners bieden hun cultuureducatieve aanbod inmiddels via een gezamenlijke flyer aan bij het onderwijs, waardoor de mogelijkheden voor cultuureducatie beter vindbaar zijn. Daarnaast is in 2024 besloten om ook voor de periode 2025-2028 mee te doen aan het Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit zorgt ervoor dat er de komende 4 jaar Rijkssubsidie beschikbaar komt om cultuureducatie in de gemeente verder te bevorderen.
- We hebben ingezet op het vergroten van culturele participatie van bijzondere doelgroepen. Zo was er onder andere een aparte filmmiddag voor jonge mantelzorgers en hebben inburgeraars onder meer het Purmerends Museum bezocht. In de cultuurvisie is bovendien de ambitie opgenomen om de culturele participatie van kwetsbare inwoners te vergroten. Hiervoor is onder andere gesproken met leden van de Adviesraad Sociaal Domein. De komende jaren wordt dit verder opgepakt met concrete acties, zoals het vermelden van informatie over toegankelijkheid op de websites van alle culturele partners. Het doel is om drempels voor cultuurbezoek en cultuurdeelname zoveel mogelijk te verlagen.

Gezondheid

Purmerenders, die zoveel mogelijk bewust en gezond leven, dat is het streven. Voor jong en oud. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papepel' wordt ingegoten. We gaan door met de BabyGroenteTas en bekijken samen met de coalitie Kansrijke Start hoe we nog meer ouders kunnen bereiken.

- Vanuit Kansrijke Start is in november opnieuw een netwerkmoment georganiseerd, waarbij we zien dat steeds meer organisaties in de geboortezorgketen aansluiten.
- In het najaar zijn contracten afgesloten met verschillende organisaties om een kosteloze en laagdrempelige zwangerschapscursus te organiseren, zodat zwangeren elkaar hier kunnen ontmoeten en goed voorbereid de bevalling en het ouderschap in gaan.
- Er zijn opnieuw 2 voorstellingen van De sTOPPERS aangeboden aan onze inwoners. Deze waren gratis en achteraf konden bezoekers bij professionals van Brijder meer informatie krijgen over het aanbod rondom stoppen met roken. Zo werden inwoners op weg geholpen bij het stoppen met roken.
- We hebben in samenwerking met de regio uitvoering gegeven aan het Integraal Zorgakkoord. De samenwerking met andere gemeenten in de regio is versterkt en binnen Purmerend zijn er verschillende projecten gestart vanuit IZA-middelen. Deze zijn te vinden in het Jaarverslag activiteiten (SPUK) IZA 2024.
- De leefstijlcoach heeft ongeveer 3 huisbezoeken gedaan bij gezinnen om hen te ondersteunen op het gebied van leefstijl. Daarnaast organiseerde zij activiteiten zoals Koken voor Kinderen, supermarktsafari's en workshops. Hiermee verlaagde zij de drempel om een gezondere leefstijl aan te houden.

- Purmerend deed mee aan de 30dagengezonder-campagne. Deze campagne duurde een maand en stimuleerde inwoners door middel van activiteiten, een lezing en een startevenement om aan de slag te gaan met gezonde voeding, beweging en ontspanning.
- Met Spurd en de leefstijlcoach organiseerden we in het Makado blind groenten proeven om aandacht te besteden aan gezonde voeding door middel van leuke activiteiten en het aanbieden van gezonde hapjes.
- In het tweede deel van het jaar zijn gesprekken gestart om richting te geven aan de nieuwe Gezondheidsnotitie.
- We hebben het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgevoerd waar bovenstaande punten een uitwerking van zijn. Daarnaast hebben we door GALA onder andere alle basisschoolleerlingen een Dopper gegeven om water te drinken op school, fruitbomen kunnen plaatsen bij de Kinderboerderij, noodappeltjes kunnen leveren aan basisscholen en een bijdrage kunnen leveren aan de Marktstadrun.

Wijkmanagement

De dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren in de wijken en dorpen. Steeds meer bewoners en ondernemers weten wat zij doen en kunnen hen gemakkelijk bereiken voor advies of informatie over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden bewoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten bewoners elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt zich in positieve zin.

- We ontwikkelen ons steeds meer als verbindings- en aanspreekpunt voor de dorpen en wijken van gemeente Purmerend. De dorps- en wijkmanagers zijn meer zichtbaar en bij uiteenlopende (complexe) maatschappelijke en fysieke ontwikkelingen een belangrijke gesprekspartner voor bewoners, ondernemers, instellingen, scholen en netwerkpartners .
- Het afgelopen jaar zijn alle dorps- en wijkmanagers geconfronteerd met excessief geweld en een groot aantal explosies. Dit leidde in een aantal situaties tot ontwrichting van de samenleving in bepaalde buurten. De impact van deze explosies zijn voor een straat of buurt vaak enorm en brengen maatschappelijke onrust en angst met zich mee. Bij dergelijke gebeurtenissen heeft de dorps- en wijkmanager een regie-, een verbindende en een ontzorgende rol in de wijk. Dit vraagt een nauwe samenwerking met bewoners, Team Integrale Veiligheid, politie, woningcorporaties, GGD, slachtofferhulp en andere netwerkpartners. Dit heeft er ook toe geleid dat wij als gemeentelijke organisatie nog meer dan voorheen zichtbaar en benaderbaar zijn.
- De werkwijze 'Werken in de Wijken' (WiW) is in een aantal wijken gestart, zoals in de Purmer en Overwhere. Het op wijkniveau samenbrengen van verschillende disciplines van de gemeente met werkers in de wijk zorgt voor sneller handelen richting inwoners. De dorps- en wijkmanagers hebben een actieve rol in deze werkwijze. Zij zijn de spin in het web.
- Dorps- en wijkmanagers worden steeds meer benaderd om te adviseren over vraagstukken die vallen onder diverse wetten zoals de Omgevingswet en de Huisvestingswet.

Zorgfraude

Het voorkomen van zorgfraude zodat het budget daadwerkelijk besteed wordt aan mensen die het nodig hebben.

- In 2024 is ingezet op het voorkomen van zorgfraude. Dit heeft er onder andere toegeleid dat een landelijke zorgorganisatie is gestopt, zodat onze inwoners uiteindelijk de zorg krijgen die ze verdienen. Naast inzet op zorgorganisaties is het afgelopen jaar ook met succes gewerkt aan een aantal persoonsgebonden budgetzaken.

- Het afgelopen jaar hebben wij, naast controles op zorgfraude, vooral ingezet op de Participatiewet, Bestuurlijk Toezicht Prostitutie en de Huisvestingswet. Bij controles voor de Huisvestingswet moesten wij rekening houden met wettelijke termijnen. Dit kostte veel capaciteit, waardoor keuzes nodig waren en er minder inzet mogelijk was op de Jeugdwet.
- In 2024 zijn consulenten getraind om signalen beter te kunnen herkennen.

Wat heeft het gekost

PGR02	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	194.049	170.028	207.298	207.216	-82
Baten	-68.146	-36.516	-65.180	-66.330	-1.150
Saldo	125.903	133.512	142.118	140.886	-1.233

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 1.233.000. Dit komt door € 82.000 lagere lasten en € 1.150.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

BVo21 Kunst en cultuur	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	8.986	8.725	9.409	9.363	-46
Baten	-1.382	-1.327	-1.327	-1.483	-156
Saldo	7.604	7.398	8.082	7.879	-203

BVo22 Sport en recreatie

Lasten	10.129	9.589	10.224	10.364	141
Baten	-3.060	-2.085	-2.294	-2.335	-41
Saldo	7.068	7.504	7.929	8.029	100

BVo23 Wijkmanagement

Lasten	1.207	1.551	1.629	1.767	138
Baten					
Saldo	1.207	1.551	1.629	1.767	138

BVo24 Jeugd

Lasten	43.736	42.015	48.644	51.101	2.456
Baten	-102	-21	-41	-41	
Saldo	43.634	41.994	48.603	51.059	2.456